

29/11/2024

+ Buurtanalyse en meerjarenplan lokale dienstencentra

Zorg en gezondheid - Lokale dienstencentra

Het woonzorgdecreet maakt een buurtanalyse en bijhorend meerjarenplan verplicht voor erkende lokale dienstencentra (LDC). Weten hoe je buurt in elkaar zit, helpt je om goede dienstverlening uit te bouwen en juiste doelen te kiezen. De VVSG maakte een basispakket buurtanalyse en een sjabloon voor het meerjarenplan. We stemden beide instrumenten af met het Departement Zorg.

Wat zegt de regelgeving?

In bijlage 1 artikel 6 van het uitvoeringsbesluit staat: "Het centrum maakt een **buurtanalyse** op die voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Ze omvat kwantitatieve en kwalitatieve gegevens over de buurt, de bewoners, de actoren, de beleving, de sterkes en hiaten, en maakt gebruik van analyses en beleidsprioriteiten in het kader van het lokaal sociaal beleid over het realiseren van zorgzame buurten.
- Ze bepaalt de reikwijdte en prioritering van de opdrachten op maat van de buurt.
- Ze vormt de basis voor het meerjarenplan dat tot stand komt op basis van een participatief traject waarin de lokale ouderenverenigingen, de lokale ouderenadviesraad, relevante eerstelijnsactoren en andere relevante actoren in andere beleidsdomeinen geconsulteerd zijn en dat hoe het bijdraagt tot de door het lokaal bestuur geformuleerde beleidsdoelstellingen."

Het besluit definieert **meerjarenplan** als volgt (bijlage 1, artikel 1):

"Een dynamisch en flexibel instrument waarin een centrum over een periode van **zes** jaar, op basis van een buurtanalyse, een strategische planning maakt met betrekking tot de te bereiken doelstellingen, de manier waarop de beschikbare middelen hierop worden ingezet, de wijze waarop de realisaties worden geëvalueerd, en waarin voor prioritaire doelgroepen activiteiten gepland worden die bijdragen tot de realisatie van het lokaal sociaal beleid zoals bepaald in artikel 4 van het decreet lokaal sociaal beleid van 9 februari 2018."

Op 11 oktober 2022 communiceerde het Departement Zorg een kader voor toepassing van de regelgeving buurtanalyse en meerjarenplan.

Waarom is een buurtanalyse belangrijk?

De buurt waarin mensen wonen, heeft een invloed op hun dagelijkse leven. Als lokaal dienstencentrum speel je een waardevolle rol. Je verhoogt bijvoorbeeld de sociale cohesie in een buurt, werkt samen of maakt bepaalde diensten en voorzieningen toegankelijker voor mensen in de buurt. Om uitdagingen en kansen van je buurt in kaart te brengen, maak je een analyse.

Hoe moet een buurtanalyse er uitzien?

De regelgever bepaalt niet hoe je buurtanalyse eruit moet zien. Je bent vrij om te kiezen. Hoe uitgebreid je analyse wordt, hangt af van verschillende factoren, zoals bijvoorbeeld tijd en middelen.

Geen idee welke aanpak het meest geschikt is? Doe de check!

- Ik doe systematisch aan buurtanalyse (vb. elke week).
- Mijn bestuur trekt extra budget uit (vb. budget voor extra ondersteuning).
- We werken met verschillende collega's aan de buurtanalyse van het LDC.

Is het antwoord ja?

Thomas More ontwikkelde het ondersteuningspakket zorgzame buurtanalyse ↗. Je downloadt het ondersteuningspakket en het rapportagedocument gratis als je het registratieformulier invult.

Is het antwoord nee?

Netwerk Thuiszorg maakte voor jou het basispakket buurtanalyse. Het pakket beantwoordt de vraag "Wat moet ik minimaal over mijn buurt weten om een buurtgericht aanbod uit te bouwen?"

Basispakket buurtanalyse

Dit pakket is de basis: niets te weinig, niets te veel. Je krijgt een beeld over je buurt en weet welke acties een plek verdienen in je meerjarenplan. Het basispakket helpt je een kwalitatieve analyse te maken op een realistische manier, helemaal conform wat de regelgever en het Departement Zorg van je verwacht.

De buurt in cijfers

1. Surf naar provincie.incijfers.be ↗ en ga naar 'Dashboard'.
2. Geef de naam in van je gemeente of stad.
3. Klik op 'Rapporten'.
4. Scrol naar 'Rapport kerncijfers buurtgerichte zorg' en klik. Je krijgt het rapport voor je gemeente of stad.
5. Sla het rapport op en vul het rapportagedocument in.

De buurt in kaart

1. Surf naar geopunt.be ↗.
2. Geef het adres in van je LDC of (toekomstig) antennepunt.
3. Klik rechtsonder op 'lagen'.
4. Klik op '+ Lagen toevoegen'.
5. Klik de voorzieningen aan die je in kaart wil brengen:
  1. Kies 'Cultuur, sport en toerisme' > kies 'sportaccommodaties' en duid aan wat je relevant vindt voor je buurt
  2. Kies 'Mobiliteit' > kies 'transport over land' voor fiets- en wandelnetwerken en haltes en reiswegen van De Lijn
  3. Kies 'Natuur en Milieu' > kies 'bos' (digitale boswijzer Vlaanderen 2021) OF 'natuur' (Biologische waarderingskaart) voor de groene ruimte in de buurt
  4. Kies 'Onderwijs' voor de scholen in je buurt
  5. Kies 'Welzijn, gezondheid en gezin' voor kinderopvang en de welzijns- en zorgvoorzieningen in je buurt
6. Via rechtermuisknop 'afdrukken' maak je een pdf van je kaart. Voeg de kaart toe als bijlage aan het rapportagedocument.

7. Via 'Delen' > 'Deel de URL' kopieer je de link naar de kaart. Voeg de link toe aan het rapportagedocument, zo vind je de informatie met één klik terug.

Je krijgt dankzij de kaart een beeld van het aanbod in je buurt. Kijk ook naar wat afwezig is. Het biedt daarnaast inspiratie voor mogelijke samenwerkingen.

In gesprek met de buurt

Hoe ervaren buurbewoners hun buurt? Waar zien zij kansen? Waar ervaren zij obstakels? Als lokaal dienstencentrum heb je geen of slechts een kleine impact op de dienstregeling van de Lijn, de staat van voetpaden of het gebrek aan groene ruimte. In gesprek gaan – een kwalitatieve analyse – helpt om met een open blik na te denken over de mogelijkheden.

Hoe draag je als LDC bij tot een betere bereikbaarheid? Welke acties zet je op om een gevoel van verbondenheid te creëren? Hoe maak je ontmoeting mogelijk?

Focussen op de beleving van buurbewoners biedt inspiratie voor een aanbod op maat van de buurt.

In het basispakket kiezen wij voor de methodiek 'focusgroep' (pag. 27-28), maar als medewerker van een LDC ga je al vaak in gesprek bijvoorbeeld tijdens huisbezoeken, adviesmomenten, tevredenheidsmetingen, adviesraden, buurtcomités,... De signalen die je zo opvangt, zijn evengoed input voor het kwalitatieve deel van je buurtanalyse.

Interessante thema's

Beleving

- Wonen buurbewoners graag in de buurt? Wat vinden ze aangenaam?
- Nemen buurbewoners deel aan activiteiten? Zijn ze lid van een vereniging?
- Zouden buurbewoners iets veranderen aan hun buurt?
- Kennen buurbewoners elkaar?
- Kunnen inwoners bij hun buren terecht?
- Valt er wat te beleven in de buurt?
- Voelen buurbewoners zich veilig?

Zorgnoden

- Welke zorg- en ondersteuningsnoden zijn er in de buurt?
- Is er (in)formeel zorgaanbod aanwezig in de buurt?

Aanbod

- Is het aanbod toegankelijk/bereikbaar?
- Maken buurtbewoners gebruik van het (zorg)aanbod?

Mobiliteit

- Hoe verplaatsen buurtbewoners zich het vaakst?
- Geraken buurtbewoners waar ze moeten zijn?
- Doen buurtbewoners voor verplaatsingen een beroep op iemand?

Communicatie

- Hoe blijven buurtbewoners op de hoogte over wat er te doen is in hun buurt/gemeente?

Meer inspiratie nodig?

Bekijk de vragen of vragenlijst uit de werktafel uit 2021.

Meerjarenplan

Proficiat! Je buurtanalyse is klaar. Je weet nu wie er in je buurt woont; hoe het met de (basis)uitrusting van je buurt gesteld is en hoe buurtbewoners hun buurt beleven.

Tijd voor het echte werk! Je stelt jezelf nu een aantal vragen:

- Wat hebben de mensen in mijn buurt nodig?
- Is het aanbod van de buurt afgestemd op hun noden?
- Hoe beleven bewoners het aanbod bv. is het aanwezige aanbod ook toegankelijk?

Je bekijkt deze vragen met een aantal mensen en samen formuleren jullie doelstellingen. Die doelstellingen schrijf je neer in een meerjarenplan. In dit document krijg je meer uitleg over het (niet verplichte) sjabloon.